

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 948
van **CARMEN RYHEUL**
datum: 26 augustus 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Crematoria - Capaciteit en behoeften

In 2015 voerde het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) in opdracht van de toenmalige bevoegde minister een behoeftestudie uit met betrekking tot de benodigde crematiecapaciteit in Vlaanderen om aan de (stijgende) vraag naar crematies te kunnen voldoen. In deze studie werd vooropgesteld dat tegen 2020 in de crematoria in totaal 40 ovenlijnen beschikbaar zouden zijn met een theoretische maximumcapaciteit per ovenlijn van 7 crematies per dag. Nog volgens deze studie zou dit vanaf 2020 voor de crematoria een theoretische maximale capaciteit van bijna 86.000 crematies per jaar opleveren (= 40 ovenlijnen x max. 7 crematies per ovenlijn/dag x 307 werkdagen), waardoor er volgens deze studie in Vlaanderen nog minstens tot 2050 voldoende crematiecapaciteit zou zijn om aan de steeds maar toenemende vraag te kunnen voldoen.

Op het ogenblik dat voormelde behoeftestudie werd uitgevoerd, was er echter nog geen sprake van de COVID-19-crisis, waarbij steeds meer nabestaanden vanuit gezondheids- en hygiënisch oogpunt kiezen voor de crematie van hun overledenen.

In die optiek bereikten ons via de pers (VRT-nieuws Radio 2 van 10 april 2020 en 25 augustus 2020 - Het Nieuwsblad van 25 augustus 2020) alarmerende berichten van de crematoria in Brugge en Kortrijk omtrent de zeer fors gestegen vraag naar crematies, die volgens de directie van het crematorium Kortrijk volledig is toe te schrijven aan de COVID-19-crisis. Waar vroeger de wachttijd tussen het ogenblik van overlijden en crematie slechts een drie- à viertal dagen bedroeg, loopt deze daardoor intussen reeds op tot een week of zelfs langer. In het crematorium van Kortrijk zou de toestand volgens de recentste persberichten intussen dermate precair zijn dat de via de vigerende omgevingsvergunning maximaal vergunde crematiecapaciteit van 4000 crematies/jaar, dit jaar reeds eind oktober/begin november bereikt zal worden. Indien er voor dit crematorium geen verhoging van de huidige maximumcapaciteit wordt toegestaan, kunnen in november en december 2020 geen crematies meer uitgevoerd worden in de regio Kortrijk. Dit betekent dat er ook voor de omliggende crematoria mogelijk een sneeuwbal effect met ook daar ernstige capaciteitsproblemen dreigt. Nabestaanden zullen met hun overledenen uit de regio Kortrijk immers vanaf eind 2020 voor crematies noodgedwongen moeten uitwijken naar andere crematoria in de omliggende regio's, terwijl deze crematoria op dit ogenblik ook al het hoofd moeten bieden aan de toenemende crematievraag uit hun regio zelf.

1. In hoeverre zijn de prognoses en het besluit uit de bovenvermelde behoeftestudie van 2015 nog correct en relevant rekening houdende met de impact van de huidige COVID-19-crisis (hogere sterftecijfers in combinatie van de vanuit gezondheids- en

hygiënisch oogpunt plotse zeer fors toegenomen vraag naar crematies) die Vlaanderen in 2020 trof? Overweegt de minister van Binnenlands Bestuur om ABB opdracht te geven voor het uitvoeren van een nieuwe behoeftestudie?

Zo niet, waarom niet?

Zo ja, in welk stappenplan (inclusief uitvoeringstermijnen) voorziet de minister dan?

2. Artikel 2 van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging bepaalt expliciet dat enkel een gemeente of een intergemeentelijk samenwerkingsverband een crematorium kan oprichten en beheren.

Zijn er op dit ogenblik al plannen binnen de Vlaamse Regering om in de al vergunde crematoria in extra ovenlijnen te voorzien en te vergunnen en/of in het Vlaamse Gewest nieuwe crematoria op te richten en te vergunnen?

Zo niet, waarom niet?

Zo ja, graag toelichting omtrent deze plannen.

3. De capaciteit voor de bewaring van de overledenen in de mortuaria in afwachting van crematie is niet onbeperkt.

Hoe is de minister van plan om het hoofd te bieden aan de steeds maar oplopende wachttijden tussen het moment van overlijden en crematie, en de daaruit voortvloeiende problemen inzake bewaring van de overledenen? Is er nood aan een wettelijke regeling om deze termijn decretaal te beperken tot een bepaald maximum aantal dagen zoals dit bijvoorbeeld via de wet op de lijkbezorging in Nederland het geval is?

4. Hoeveel procent van de COVID-19-gerelateerde overlijdens hebben tot op heden in 2020 tot een crematie van de overledene geleid? Zijn er wat betreft de cijfers van 2020 reeds prognoses en een tendens waarneembaar inzake het aantal crematies dat reeds werd uitgevoerd en nog zal worden uitgevoerd in de Vlaamse crematoria ten opzichte van de crematiecijfers van 2019 (i.c. 44.862 (cfr. schriftelijke vraag nr. 162 van 11 januari 2019 van collega Katrien Schryvers)) en 2018 (44.553 (cfr. schriftelijke vraag nr. 208 van 9 maart 2020 van collega Katrien Schryvers))?
5. Kan de minister per Vlaams crematorium een overzicht bezorgen van:
 - a) het aantal operationele ovenlijnen;
 - b) het aantal crematies dat op jaarbasis in de omgevingsvergunning maximaal werd vergund?
6. Welke crematoria dreigen nog voor eind 2020 hun maximaal vergunde crematiecapaciteit voor 2020 te bereiken?
7. Welke Vlaamse crematoria beschikken nog, zonder vooruit te willen lopen op de mogelijke omgevingsvergunningsaanvraagprocedures voor het wijzigen van de vergunde crematiecapaciteit, over een theoretische mogelijkheid om het aantal crematies die op jaarbasis mogen worden uitgevoerd te verhogen? Graag per crematorium het extra aantal crematies op jaarbasis dat nog theoretisch vergunbaar is?
8. Voorziet de minister in een noodprocedure met het oog op de verhoging van de maximaal vergunde crematiecapaciteit ten behoeve van de crematoria die nog voor het einde van het jaar hun maximaal vergunde crematiecapaciteit zullen bereiken (indien de normale omgevingsaanvraagprocedure dient gevolgd, bestaat immers het risico dat in een aantal Vlaamse crematoria tijdens de laatste maanden van 2020 geen enkele crematie meer mogelijk is)?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bart Somers (352), Zuhal Demir (948).

ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD

op vraag nr. 948 van 26 augustus 2020

van **CARMEN RYHEUL**

Een gecoördineerd antwoord zal verstrekt worden door de heer Bart Somers, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen.